

Megjelen minden második napon
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, főter 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknel minden garmond 30
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

dr. Szirmay István
felelős szerkesztő.

dr. Ham Sándor
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor,
negyedévre 3 kor.

— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknel minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
termérték szerint egy négyszög centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknel ár-
kedvezmény.

A találkozás.

— jan. 22.

Ballagi Géza országgyűlési képviselő, a szabadelvű párt tagja igen érdekes tartalmu nyilt levelet intézett a Felsőmagyarországi Hirlaphoz. Az utlevél ügyről szóló törvényjavaslat imént lezajlott képviselőházi vitája szolgált reá okul, mert a fővárosi lapok azt írták akkor Ballagiról, hogy a horvát-utlevelek kérdésénél indítványozott névszerinti szavazás előtt azt kiállította a függetlenségi párt felé: „ugyan mire való ilyen csekélységért szavazást kérni.” A Felsőmagyarországi Hirlap azután vezércikket írt a „Csekélység”-ről s nem éppen hízog commentárt fűzött a Ballagi Géza állítólagos nyilatkozatához.

A közzétett nyilt levélből megtudjuk, hogy a budapesti ujságok ok nélkül adták a Ballagi Géza szájába az előbb idézett közbeszólást. Ballagi Géza nemcsak hogy nem cselekedte meg azt, hanem „amikor hosszas töprengés és a törvény betűinek minden elfogultságtól ment latolgatása után úgy tűnt fel előtte a dolog, hogy az 1868. XXX. törvényeknek az utlevél ügyre vonatkozó rendelkezését a magyar nyelv kára nélkül helyesen interpretálni nem lehetne, sem hogy nemzeti nyelvünk ellen legyen kénytelen szavazni, inkább tartózkodott a szavazástól.”

A ZEMPLÉN TÁRGZAJA.

Carnevál a Rivierán.

Írta: Mazár Sándor.

Farsangi multságaink eszembe juttatják a rivierai carnevált, azokat a feledhetetlen népünnepeket, amelyeket az élénk fantáziájú francia nép valódi poetikus ünnepekké varázsol, s amelyeken az előkelő patricius a plebs közé elegyedve, evvel együtt mulat, együtt örvend.

Páratlanul kedves a francia nép; szeretetreméltóság, szellemesség, finom modor, könnyedség, jó kedv jellemző tulajdonságai a népnek: mind ezekről számtalanszor volt alkalmam meggyőződni, de ha tetszetek is mind e tulajdonságai, különösen még sem leptek meg, hisz azok után, amiket a franciákról hallottam, olvastam, mindez természetesen tűnt fel; avagy lehet-e durva az a nép, amelynek oly lágy hangzása, finoman csengő, finom megszólítása, hajlékony nyelve van, mint a franciának, aki nem ösméri a káromkodást és a kacskaringós kifejezéseket. — De annál inkább feltűnt önérzetessége, amely ott van minden szavában, cselekedetében s általában a viselkedésében. Ott a szegény, alacsony rangú ember nem tartja valami különös kegynek, ha egy előkelő ember megszólítja s legkevésbé hódol meg a született arisztokratának. Mintha csak a „civis sum romanus” büszke

Ugy kellene lenni, hogy ez a kijelentés teljesen kiérdemelje a Felsőmagyarországi Hirlap megalapítását — amire a képviselő ur, úgy látszik, tulságos sulyt helyez. Ugy kellene lenni, mert ennél correctebb magatartást sem képviselőtől, sem bárkitől a világon kívánni nem lehet. A meggyőződés áll az egyik oldalon, a hazafi, az érzés a másik oldalon. Egyforma erősen hat az akarat elhatározásra mind a kettő, nem győzhet tehát egyik sem, hanem érvényesül az eredők fizikai törvénye, vagyis az egyformán erős eredők összetalálkozása új eredményt szül: a szavazástól való tartózkodást.

De nem lesz így. Majd meglátja Ballagi Géza képviselő ur, hogy a Felsőmagyarországi Hirlap nem fogja elhinni neki, hogy „hosszas töprengés és a törvény betűinek minden elfogultságtól ment latolgatása után úgy tűnt fel előtte, mintha az 1868. XXX. t. cikknek az utlevél ügyre vonatkozó rendelkezését a magyar nyelv kára nélkül helyesen interpretálni nem lehetne.” A Felsőmagyarországi Hirlapnak nem szabad ezt elhinni Ballagi Gézaról sem, mert nem hitte el például én rólam sem, hanem egyszerűen besorozott a Lustkandel ivadékok közé, akik szándékosan elcsavargatják a magyar törvényt.

Tessék elhinni: Magyarországon ma már nincs többé jóhiszemű

mondásnak az öntudata vezérelné, az egyik polgár olyan, mint a másik. Az egyenlőség eszméje áthatja e nemzet minden fiát, ez teremti meg a testvériséget s a kettő szüli a szabadságot. A francia nép önérzetességére mondok egy jellemző esetet. — Egy közkezdveltségben álló sportra, a biciklizésre adván magam, annak a megtanulására egy nagyon sűrűn látogatott bicikly-iskolába irakoztam be, ahol egy monsieur Felix mester, avagy — amint ott ezen egyéneket általánosan hívják — professor buzgó utmutatása mellett sok más magyar, angol, német, svéd s japán nemzetiségű hölgy s uri emberrel egyetemben én is szorgalmasan leekéztem. Az érdekes óráknak s érdekes eséseknek rendszeren sok nézője, kacagó publikuma volt, lévén az iskola a tengerparton húzódo s sűrűn látogatott sétány mellett egy kis kiaszfalozott, zárt, de födetlen helyen. A nézők között egy alkalommal egy kir. hercegünk is ott volt, ki súlyos ischiásban szenvedvén, toló székében vitette magát oda udvarmestere s komornyikjai társaságában. A szép férfi jószágos tekintete megtetszett a monsieur Felix professoromnak, mire kérdezősködéseire amúgy rövidesen elmondottam, hogy kiesoda azon úri ember. Monsieur Felix erre egyet gondolt, a kir. herceg felé indítja lépteit s sapkáját mutató ujjának hegyével megbillentve „jó napot” kíván s nem várva a megszólítást, köz-

meggyőződés, hanem legalább is törvéncsavaró — még jó, ha nem hazaáruló — az, aki a törvény egyik vagy másik tételes intézkedését másképen értelmezi, mint azt némely uraknak szája-ize megkívánja.

Nagyot csalódnám tehát, ha a Ballagi Géza törvénymagyarozatát másképp fogná fel a F. H., mint az enyémet. Hiszen a két magyarozat majdnem szóról-szóra ugyanaz — még a dán királyfi töprengésének is egyformán kifejezést adtunk, Ballagi is, én is, — a meggyőződés jóhiszeműségét tehát vagy mind a kettőnkől meg kell tagadni, vagy mind a kettőnknek meg kell adni. De ez a jóhiszeműség én tölem már megtagadtatt; sőt, hogy a képviselő urhoz egyéni sulyra közelebb álló legényt is idézzek, Vészi Józsefet is csak olyan Lustkandel utódnak jelentette már ki a F. H., mint szerény magamat, mégpedig ugyancsak a horvát utlevelek miatt.

Annyival tehát feltétlenül tartozik a F. H. Kossuth Lajos nagy eszméjének és ki is vivott diadalának, a jogegyenlőségnek, hogy ebben a kérdésben Ballagi Gézára se alkalmazzon más mértéket, mint a mi a törvény és nyilvánosság előtt való egyenlőségnek megfelel.

Ha pedig az ő — és szerintem teljesen igazolt jóhiszemű — meggyőződését is abban a megítélésben fogja részesíteni, mint a Vészi Józsefet, meg a jómagamét, akkor ugyan kár volt Ballagi Gé-

vetlen közelségből megszólítja s bajáról, betegségéről kérdezősködik. A kir. herceget meglepi e fellépés s mosolyogva mondja el, hogy ischiása van. Monsieur Felix erre egész bizalmasan a biciklizést ajánlja, mint biztosan ható gyógyszert. „Szívesen megtenném, de orvosaim nem engedik meg”, volt a kir. herceg válasza. „Ne hallgasson főherceg úr az orvosokra, azok szanarak, majd lesznek én a maga orvosa, biztosítom róla, hogy rövid idő múlva meggyógyul, felelte az én hetyke professorom. Tetszett az ajánlat a kir. hercegnek, kiolvastam az arcából, hogy komolyan gondolkodik felette.

Az már nem tartozik annak a jellemzésére, amire ezen esetet felhozottam, hogy a kir. herceg másnap már velünk leekézett, s hogy három hét múlva a mesteremmel kirándulásokra tett s nem sokára gyógyultan távozott Mentoneból. Monsieur Felix pedig boldog volt, de ne gondolják olvasóim, hogy a kir. herceg miatt, de hogy is, de mert a kir. herceg egész kíséretét kiképezte a biciklizés művészetében, s jó borralaló ütötte a markát.

Mindez ugyan nem tartozik a carneválhoz, de mint magyarzója a francia nép multsága közben tanusított viselkedésének, nem fölösleges. — Tehát lássuk a franciák carneváli multságait.

A francia nép fentemlített saját-ságai első sorban a carneválkor nyil-

zának olyan szép szavakkal meg rajzolni a Kossuth Lajost különböző utakon követő hazafiak találkozásának drámai tablóját!

Ballagi Géza szerint ugyanis ő is, meg a F. H. tábora is egy cél felé törekszenek. A felé a cél felé, melyet Kossuth Lajos tűzött a nemzet elé s amelyet — a nyilt levél szerint — ha ma nem, holnap mégis csak el fogunk érni. „Ott azután — azt hiszi Ballagi — a célpontnál bizonyára találkozni fogunk mindannyian, akik ma különböző utakon haladunk s ha ma talán nem értjük meg egymást, ott nem fogjuk megtagadni egymástól az elismerést a tekintetben, hogy különböző eszközökkel bár, de egyforma hazafisággal vettünk részt a nemzeti és állami függetlenség diadaljának kiviásában.”

Igen erősnek kell lenni a Ballagi Géza hitének, ha ő ennek a találkozásnak a bekövetkezésében bizni tud. Én nem tudok.

Lehet, hogy ha a találkozásra kitűzött célpont egy kicsit világosabban volna körülírva, hamarabb felfogná az én gyenge elmém is, de így nem tudok eligazodni abban sem, hogy tulajdonképen, mikor fogna ez a találkozás bekövetkezni.

A nemzeti és állami függetlenség kivívását a függetlenségi párt csak a közjogi kiegyezés teljes eltörlésével hiszi befejezettnek,

vánulnak. Aki ilyenkor figyeli e népet s látja, mily fesztelenül, jó animóval mulat, a nélkül, hogy duhajkodnék, avagy az illendőség szabályai ellen a legcsekélyebbet is vétene s tapasztalja mily finom, előzékeny s tapintatos minden szavában, mozdulatában s cselekedetében, szinte ki van zárva, hogy meg ne szeresse e népet. Az idegen csakhamar megbarkozik vele, igyekszik simulni hozzá, s jól érzi magát közöttük.

A carneváli multságok sorozata a bataill de fleurs-vel, virágsatával veszi kezdetét, amely alkalommal a tengerpart mentén húzódo sétányon két oldalt felállított tribünökből egész útcát alkotnak, amely a csiny, dísz és jó izlés minden követelményének megfelel; a sok piros-, fehér-, kékszinű trikolor szinte zászló-erdőt alkot, a sűrűn alkalmazott francia címeren az F. R. betűk büszkén hirdetik, hogy Franciaországban, a szabadság, egyenlőség s testvériség hazájában vagyunk. — Az utca remek látványt nyújt, az egyik oldalon a csaknem mindig haragos, zugó tenger, amely pihenés nélküli hullámlásával az örökös mozgást, az életet jelzi; a másik oldalon a remek olaj-, narancs- s citrom-fa berkek, pompázó ligetek hirdetik a természet nagyszerűségét, valamivel távolabb a hóval fedett hegycsúcsok azt mondják, hogy ott már vége van a paradicsomi szép kertnek; felettünk meg a csaknem mindig mosolygó, azur-kék ég, mely-

ez a közjogi kiegyezés azonban a szabadelvű párt programjának meg nem bolygatható alapját képezi: mikor fogja tehát a függetlenségi párt az előismerés babér koszoruját átnyújtani azoknak, a kik ezt a kiegyezést megbolygatni nem engedik?

Szirmay István.

Támadás a hegyvidéki actió ellen.

— jan. 22.

A F. H. legutóbbi számában „Egy ruthén barát” aláírással kemény támadás jelent meg a felvidéki birtokosok s ezzel kapcsolatban a kormány által kezdeményezett és vármegyénkre is kiterjesztett segítő actió ellen.

Azt állítja a ruthének ismeretlen barátja, hogy a felvidék elszegényedésének és elnéptelenedésének az a legfőbb oka, hogy az ottani földbirtokosok, különösen a külföldi származásúak, valóságos földzszorát üznek a néppel. Oriási haszonbéréket szednek és most — mikor az ottani lakosság már kivándorolni kényszerült — a segítő actió vezetőségét arra akarják rávenni, hogy lengyeleket telepítsen ezeknek a helyére, persze csak azért, hogy a föld uzsorát tovább lehessen folytatni. A cikk-író tudni akarja azt is, hogy a segítő actió félre vezetése már is sikerült.

A támadás megjelenése óta olyan rövid idő telt még el, hogy teljes lehetetlen volt a cikkező állításainak utánna járni és magunkat az igazi tényállás felől tájékoztatni. Természetesen azonban, hogy annál a nagyfontosságú érdeknél fogva, mely ehez az actióhoz fűződik, a magunk részéről is rajta leszünk, hogy olvasó közönségünk mentől előbb megismerhesse ennek a kérdésnek a teljesen tiszta tényállását.

Sz. I.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

(Uj főszolgabíró-jelölt. Azokon kívül, kikről már hírt adtunk, hogy a nyugalomba készülő Füzesséry Tamás helyére főszolgabírónak fellépnek, jelentkezett Szerencséről Bárczy Gusztáv szolgabíró is.

(A legtöbb adót fizető bizottsági tagok, kik az 1903. évről kizáratandó

ról a nap aranyos sugarakat lövel a vidékre.

A tribünökön díszes társaság foglal helyet s az ismerősök között élénk társalgás indul meg. Az egyik csoportban néhány angol hölgy csucsortja ajkúit s ugyancsak fukarul ejti ki szavait láthatatlan fogsövényei mögöl (Hómér), egy másik csoportban néhány janke izetlenkedék, s senkit s semmit tekintve nem véve szivja angol pipáját, egy kissé hátra talán németek unatkozna, míg amott elől a magyarok társalgása s a hölgyek kellemes kacagása tölti be a levegőt. Sokan voltak, s mintha összebeszéltek volna, egymás mellé kerültek; ha ismeretlenek is lettünk volna, a magyar szó, a magyar szív ismerősökké tett, be jól esik ilyenkor, ha az ember kedves nyelvén kibeszélheti magát.

De most elhallgattunk, észrevettük a menetet távolról, a francia katonák harsogó, vérünket forrásba hozó trombita szava figyelmeztetett reá. A menetet a katonaság zenész csapata nyitja meg, követi a sok, remekül felvirágozott, barnított kocsis egy-egy szöke, vagy barna tündérel, avagy jelmezes alakokkal. A legtöbb kocsis tündér hajlékot ábrázol s csak a díszítésre alkalmazott virágok színében vagy minőségében térnek el egymástól. Az egyik tiszta ibolya, egy másik fehér vagy vörös szegfűből van alkotva; láttam egy kocsit, amely tiszta marchanil rózsákkal volt díszítve; a román trónörökös négy orosz paripa által vont kocsija fehér or-

névsor megállapítása előtt ebbeli jogsultságukat, hogy állami adók kétszeresen számítottassék, igazolni kívánják, figyelmeztetnek, miképp vonatkozó okmányaikat a f. évi jan. 31-ének d. e. 10 órájáig mutassák be az igazoló választmányoknak.

(A vármegyei építkezési szabályrendelet némely szakaszát a belügyminiszter módosítván, a módosított pontozatokat a „Hivatalos Lap” szombati száma hozza.

HIREK.

— Egy szolgabíró ünneplése. A tokaji járás jegyzői értekezletet tartottak Tokajon, melyen elhatározták, hogy Császár Pál tb. főszolgabíró hivatalos működésének 25 éves évfordulóját megünneplik. Az ünnep Tokaj város intelligenciájának bevonásával február hó első felében lesz.

— Uj vezérigazgató. A nagymihályi kereskedelmi és hitelbank részvénytársaság Brunn Mór eddigi főkönyvvezetőjét vezérigazgatóvá választotta meg.

— Tokaj Rákóczy-szobra. A „Tokaji Ujság” abból az alkalomból, hogy a kassai Rákóczy-szobor létesítésén lelkes buzgósággal fáradoz az ottani bizottság — sajnálatlalt tesz említést a tokaji szobor-bizottság tétlenségéről. Pedig — írja az említett lap — teljes nyomtatékkal kellene már hozzáfognia az akcióhoz, mert különben a közönség kételkedni fog az eszme életrevalóságán, sőt a képviselőtestület hozott határozatainak komolyságán. A szobornak helye már meg volna. Ez nem lehet más, mint a polgári iskola előtti tér. Csak a többi hiányzik hozzá. No de reméljük ezt is meg fogja szerezni a kiküldött bizottság. Csak komolyan kell a munkához látnia. Ezzel kapcsolatban megemlíti a T. U., hogy szerkesztőségükhöz levél érkezett Amerikából, melyben Urbán Miklós Tokajból Amerikába szakadt honfitársunk a tokaji Rákóczy szoboralap javára 200 koronát ajánl fel és gyűjtő-ívet kér. A lelkes hazafinak — természetes — meg is küldik a gyűjtőívet.

— A Zempléni vármegyei Kazinczy kör 1903. január 24-én d. u. 6 órakor a vármegyeháza nagytermében tartandó házi estélyének műsora: 1. Felolvasás, tartja: Farkas Andor ur. — 2. „Wienovszky legenda.” hegedűn előadja: Fischer Géza ur, zongorán

gonna-virág hajlékot ábrázolt; egy másik buzávirág és fehér szegfűvel volt girlandozva, ugyanily kosztümet viselt a kocsiban ülő fiatal lányka. A esata csakhamar kezdetét vette, jobbról is, balról is száz meg száz csokor repült különösen a csinosabb kocsik, illetőleg a tündérek felé, onnan meg a tribünök felé. Senki sem feledkezett meg szép ismerőséről s az volt rendesen a legbúszkébb s legboldogabb, aki a leghevesebb ostromnak volt kitéve, megfedkezett ilyenkor még arról is, hogy az egyik szeme veszedelemben forgott.

Már egy jó óráig esatáztunk, midőn a különböző nemzetiségű urakból összeválogatott júri a legszebb kocsik tulajdonosainak a jutalmi zászlókat osztogatta ki. A megjutalmazottak büszkén lobogtatva a győzelmű zászlót, még egyszer megjelentek a porondon, hogy most ismét s annál erősebb tüpróbát álljanak ki.

Ilyen virágcsata több is van egy-egy városban végig az egész Riviérán. Rengeteg mennyiségű virág fogy el egy-egy ilyen alkalommal, egynémelyik tüzes harcra 4-5 nagy kocsival is elszór.

Ezen virágcsaták csak bevezetői a carneváli mulatságoknak; a Carnevál valódi ünneplése csak a farsang utolsó hetén veszi kezdetét a Carnevál király öfelségének és kedves életépárjának díszes bevonulásával. Oriási nagyságu kocsin óriás champagne palackon ülve, lampionos menet által követve, vig zeneszó mellett

kiséri: Häner János ur. — 3. „Az ur itél”. Melodráma, előadja: Guseo Ferenc ur. Zongorán kiséri: Guseo Ferenc ur. Harmoniumon: Fischer Géza ur. — 4. „Oh azok a nők.” Vig magánjelenet, írta: Illosvay Hugó, előadja: Isépy Zoltán ur. — Ének, kettős: előadják Gortvay Aladárné és Spillenber Sarolta urnök. — 6. „Házassági ajánlat.” Monolog, írta: Gárdonyi Géza. Előadja: Gnädig Lipót ur.

— Báli meghívók. A sátoraljaujhelyi róm. kath. főgimnázium az ifjusági segélyegylet javára 1903. évi február hó 19-én a városi színházban tánemulatsággal egybekötött hangversenyt rendez. A hangverseny este 8 órakor kezdődik. Helyárak: Földszinti és I. emeleti páholy 18 K., II. emeleti páholy 8 K., földszinti ülőhely az I-II. sorban 5 K., a III-IV. sorban 4 K., a többi sorban 3 K., karzati ülőhely és tanulójeji 1 korona. Jegyeket válthatni dr. Péchy Ödön főgimn. tanárnál. II. em. 25. sz. Felülfizetéseket a szegény tanulók nevében hálás köszönettel fogad az intézet. A hangverseny műsora: 1. Idyll, Matheytől. Előadja az ifj. zenekar. 2. Visszavárlak, Endrödy Sándortól. Szaválja: Perényi Ede VII. o. t. 3. Éjjel, Marschnertől. Előadja az ifj. férfikar. 4. IV. Magyar rhapsodia, Székely Imrétől. Előadja: Székely László VII. o. t. 5. Keresztvesztes, Marschnertől. Előadja az ifj. vegyeskar. 6. Jean Renault. Melodráma. Előadja: Péchy Dezső VIII. o. t.; zongorán kiséri: Szabó Ernő VIII. o. t. 7. A malomban, Gillettől. Előadja az ifj. zenekar. 8. Monolog. Előadja: Zsákay József VIII. o. t. 9. Magyar roham-induló, Lisztől. Előadják: Bánóczy Béla VI. o. t. és Malártsik Lajos V. oszt. tanuló. 10. Gondúzó, Flotowtól. Előadja az ifj. férfikar. — A sárospataki polgárság 1903. január hó 24. napján Sárospatakon, a városháza összes termeiben a Kossuth-szobor-alap javára zártkörű tánevigalmat rendez. Belépti díj: Személyenként 2 K., család-jegy 5 K. Kezdeté 8 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. — A sátoraljaujhelyi ált. ipartestület elszegényedett iparosok felszegélyezésére Sátoraljaujhelyben a városi színházban 1903. évi február hó 1-én zártkörű tánemulatságot rendez. Belépti-díj: Személyenként 2 K., család-jegy 5 K., földszinti páholy 10 K., I. eme-

lő páholy 8 K., II. emeleti páholy 4 K., erkélyszék 1 K., karzat 40 fill. Kezdeté este 8 órakor. Jegyek előre válthatók az ipartestület elnökénél. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak s hirlapilag nyugtáztatnak. Az elnökség: Bánóczy Kálmán elnök, Hericz Sándor, Orosz Mihály alelnökök, Gáthy Géza titkár.

— Versenyfutás egy ebédért. Eredeti módon csapta be a Tisza-Lucz melletti kis korcsmában két szélhámos a korcsmárost. Mind a kettő jól volt felöltözve és egy asztalhoz telepedve, ebédet rendeltek. A korcsmáros hajlongva vitte az uraknak az izletes falatokat, amit csak összeszedhetett. A vendégek az eléjük tett ételeket és italokat pompás étvágygyal költötték el. Amikor azután fizetésre került a dolog, az egyiknek nagy-szerű ötlete támadt. Azt ajánlotta társának, hogy fussanak versenyt és a vesztes fizesse az ebédet. Ez ráállott, a korcsmáros pedig, ki természetesen nem sejtette a esínyt, maga mérte ki a verseny pályát deklarált 100 métert. A „start” igen jól sikerült és a „mezőny” megindult. Mily nagy volt azonban az indítási helynél álló korcsmárosnak meglepetése, amikor észrevette, hogy a versenyzők szépen, egyforma tempóval haladva elfutnak a cél előtt és meg sem állva, talán még most is futnak.

— A sárospataki állomás kibővítése. A sárospataki vasuti állomás — köztudomás szerint — már régen szűknek bizonyult s e miatt az utazó közönségnek nincs meg az a kényelme, amelyet ilyen állomáson joggal elvárhat. Most — mint értesülünk — komolyan foglalkoznak azzal a tervvel, hogy az állomást a nagyobb személyforgalomnak megfelelőbb, tágas helyiségekkel és egy I-ső osztályú váróteremmel kibővítsék. Kivánatos lenne, hogy ez a terv mentől előbb megvalósuljon.

— Piknik. A tokaji hölgyek f. évi január hó 24-én az „Aranyas”-szálló összes termeiben zártkörű pikniket rendeznek személyenként 5 kor. és családonként 10 korona belépődíjjal. Tiszta jövedelmét a Tokajban létesítendő közkórház alapja javára fordítják.

— Farsangi hangulat. A csöndes egyhangúságában élő ujhelyi közönség nem is gondolja, hogy milyen ritka daloló kedvében van a rendezett tanácsu város fiatalága. Mig oda

golyóbisok oly sűrűn hullottak, hogy egy-két óra alatt vastag gipsz réteg borította az utcákat. Rendellenesség, visszaélés azonban most sem történt.

Este „mogoletti” játék volt, a mely alkalommal mindenki égő gyertyával jelent meg az erre a célra felállított tribünön. — A játékban résztvevők egymás gyertyáinak elfuvasításában ügyeskedtek, ugyanekkor a júri a legszebb kocsiknak s jutalmi díjakat ítélte oda, amelyek között a legnagyobb 2000 francos volt.

Harmadnapra a menet, a táncolás, a confettizés még egyszer megismétlődött, mignem farsang hétfőjén este Carnevál király öfelségének elégetésére került a sor. Ezt gyönyörű tűzijáték előzte meg, a francia katonatisztek rendezték, amelynek végeztével zene s mozsarazás közepette elégették Carnevált, amivel azt jelezték a népnek, hogy vége van a mulatságnak, tessék magába szállani. S a nép fogadja a jó tanácsot, s az erre az alkalomra magával hozott sipjain a sirást s jajgatást utánozva haza siet a mulatság fádalmait kipi-henni.

Igy gondoskodnak itt a nép mulatságáról: előkelő, szegény vegyest s együtt mulat, a nélkül, hogy az előkelő leereszkedését éreztetné s a nép evvel visszaélné. Részeg embert, avagy rendetlenkedőt nem láttam, nem volt szükség rendőri beavatkozársra. Páratlan jó kedvűnek láttam mindenkit. Ez az éghajlat s a civilizáció hatása.

kint az utcán dideregve, fogvacogva keressük a meleg helyet, addig a mi ifju uraink esténként bevonulnak a fűtött szobákba és a különböző nagyságu és tehetségű karmesterek biztatására olyan irigylendő jó kedvvel dalolnak, hogy csak úgy csendül bele — a Petőfy-utca. Ez az utca t. i. az, ahol a dalkedvelők oly hűségesen rezgetik hangszállaikat. Annyi dalos egy időben, rég' nem volt Ujhelyben. Az egyik csoport, a dalárda, az állami elemi iskola falait rezgeti, a másik csoport február 14-ére, az ág. ev. egyház javára rendezendő hangversenyre tanulja az éneket ugyanott, a harmadik csoport a ref. paplakban tartja próbáit. Ez a ref. vallásos estéken működik. Helyre nézve a legkellemebbnek ezt tartják a dalosok, mert itt gyakran női kar is beleszól az énekbe. Ha mindezekhez a dal-csoportokhoz hozzá számítjuk a gyári dalárdát is, amelynek tagjai szintén vigan nótáznak, és mindazon farsangi hangulatban leledző embertársainkat akik boldogok, ha magukban is énekelhetnek — elmondhatjuk, hogy ilyen daloló kedvében rég' nem volt Ujhely.

— A „Függetlenségi Kör“ bálja. A sátoraljaujhelyi függetlenségi kör f. hó 17-én tartotta meg bálját, melyen az egybegyűltek fesztelen hangulatban egész a késő reggeli órákig mulattak. A bál anyagi tekintetben is sikerült.

— Elsodort hid. A megáradt Bodrogon úszó jégtáblák a józseffalvi hidnál annyira összetorlódtak, hogy a nagy jégtömeg a fahidat közepén elszakította. Egy szép reggelen ámulva keresték a józseffalviak a hidat, amelyből mutatóba csak néhány gerenda maradt a két paron.

— Rendelet a katonák élelmezéséről. A katonák élelmezéséért a szállásadónak fizetett összeg nagyságát most a honvédelmi miniszter kiadott körrendeletében egyöntetűen határozta meg. Nagy rendszertelenség volt eddig a fizetésnél, melylyel a szállásadók sehogyszem voltak megelégedve. A miniszter elejét véve a sok mizériának, egyes vidékenként külön-külön határozta meg az élelmezésért fizetendő díjakat. Ugyanezen körrendeletében felhívja a törvényhatóságokat is, hogy az illető vármegyében szeptember hó végéig fönállott marhahus-árakról kimutatást szerkesztesen és azt legkésőbb okt. 15-éig terjessze föl. A térítési összeg az étkezésért a következő: a dunáninnyi részeken 39 fillér, a dunántúli részeken 43, a tiszáninnyi részeken 35, a tiszántúli részeken 36, a Királyhágón túli részeken 31, Horvát-Szlavonországban 37, Budapest székesfővárosban 52, Fiumében 52, Kasán 51, Kolozsváron 42, Nagyszébenben 38, Pozsonyban 54, Temesváron 45, Zágrában 43 fillér.

— Ismét mákonymérgezés. Egy alkalommal már hirt adtunk a mákonymérgezés egy tragikus esetéről, amidőn egy ladmózi asszony lett majdnem a mérgezésnek áldozata. — Ma szintén oly tudósítást veszünk, mely ismét mákonymérgezésről ad hirt. Az eset Töke-Terebesen történt, ahol Urkay Mariska azzal altatta el gyermekét, hogy előbb egy jó adag mákonylét itatott vele. Az altatószernek meg is volt a hatása, amennyiben a gyermek majdnem két napig egyfolytában aludt. A gyermek a mákonymérgezés folytán annyira kimerült, hogy csak jó idő múlva fog magához térni.

— Paraszt fufang. Nem mindennapi az a páratlan ravaszsággal kieszelt eset, mely e napokban történt Sátoraljaujhelyben és Miskolcson. J. B. helybeli lakos cselédjéhez bejáratos volt egy másik cseléd, aki anyai örököknek nézett elébe. A gyakori látogatás alatt alkalma volt az idegen lakásban mindent kiösmerni. Így tudta meg, hogy társnője

hol tartja szolgálati könyvét. Egy alkalmas pillanatban, midőn J. B. cselédje hazuról távol volt, fölnyitotta ládáját és több ruhadarabon kívül ellopta társnője szolgálati könyvét is. Azóta nem látták egymást, mert a tolvaj-cseléd eltűnt a városból. A lopás elkövetése után néhány nap múlva váratlan hír érkezik Miskolcra, melyet J. B. már nem közölhetett cselédjével, mivel időközben szolgálati helyéről elbocsátott. A hír meghozta, hogy az ottani kórházban J. B. cselédje egy egészséges gyermeknek adott életet s azzal a kórházból megszökött. Ugyanezt az örömhirt megírták a boldog anya falujába Töke-Terebesre is, ahol a szülőknek a bekövetkezett állapotról sejtelmők sem volt. Másnap már csendörök keresték a szökött és gyermekét elhagyott nőt volt szolgálati helyén, J. B. lakásán, de természetesen nem találták. Eredmény nélkül azonban nem távoztak. Itt tudták meg, hogy a keresett cseléd nem a terebesi lány, aki az egész dologban teljesen ártatlan. Az ismeretlen nevű cseléd, aki a terebesi lány ruháját és szolgálati könyvét ellopta, a miskolczi kórházba a lopott cseléd-könyvvel vétette föl magát és gyermekét is a szolgálati könyv adatai alapján vezették be és azóta már valószínűleg meg is keresztelték. Így történt azután, hogy az igazi anya helyett, akinek sem nevét, sem származását nem tudják, az ártatlan terebesi leányt keresték. Az esetet még bonyolultabbá teszi, hogy J. B. cselédje sem tudja fufangos eszű barát-nője vezetéknevét. E szerint meg van a baba, a „helyettes“ mama, csak az „igazi“ hiányzik és most bizonyára jót nevet azon a páratlan fufanggal kieszelt és véghez vitt csinyen, amely a hatóság embereit napok óta foglalkoztatja.

— A jégpálya. A tartós hideg következtében ismét tükör-sima lett a jégpálya jege s néhány nap óta megindult a korcsolyázás.

— Farsangi krónika.

Január 31-én: A sátoraljaujhelyi izr. nőgyelet hangversenyvel egybekötött bálja a városi színházban.

Február 1-én: a helybeli általános ipartestület bálja a városi színházban.

Február 2-án: bohém-est a városi színházban.

Február 15-én: a sátoraljaujhelyi katolikus olvasóköri jótékonycélu tánmulatsága a városi színházban.

Február 14-én: az ág. ev. egyház templomának orgonája javára rendezendő hangverseny a városi színházban.

Február 21-én: a városi kaszinó bálja a városi színházban.

— Háztulajdonosok figyelmébe. Sátoraljaujhelyen a magasabb igényeket kereső közönség részére egy fiók-műtermet szándékozunk nyitni, esetleg építeni. Fölkérjük mindazon fötéri háztulajdonosokat kik e célra alkalmas udvart, vagy helyet 10, esetleg több évre is hajlandók volnának bérbe adni, sziveskedjenek ajánlataikat velünk Miskolcra közölni. Tisztelettel *Dunky fivérek* es, és kir. udvari fényképészek Kolozsvárt és Miskolcson.

IRODALOM.

Dalok.

I.

Befagyott a szöke Tisza . . .

Befagyott a szöke Tisza hulláma,
Elnémult már búbanatos zúgása;
A hullámok elnémultak,
De nem az én bánatom;
Boldogságom tört virágát
Könnyeimmel áztatom.

Szöke Tisza, jaj be hideg a jeged!
Barna kis lány, a te szived hidegebb;
Tisza jegét feloldja majd
Tavaszzal a napsugár,
Hej, de szived hidegsége
Tán örökös fagygyal jár!

II.

Jégvirágos a kis szobám . . .

Jégvirágos a kis szobám ablaka,
Jaj, de búsan tekint a hold be rajta!
Bánatosan borong halvány képemem,
Talán ő is szánja árva életem.

Bágyadtan hull ablakomra sugára,
Mint a remény szenvedésem utjára;
Nézem, nézem míg a könnyem kiesor-
[dul,
S halvány képe bánatomon elborul.

Nines holdsugár, ninesen esillag az
[égen,
Jaj, de kínos virrasztani az éjben!
Minden áldott boldogtalan éj mellett
Siratni egy elátkozott életet!

Szendrói Holozsnay Cyril

A „Vasárnapi Ujság“ január 18-iki száma 30 képpel és a következő tartalommal jelent meg: Bolyai János születésének századik évfordulója (arc-képpel és képekkel) Bedőházi János-tól. — A kidölt cser. Köttemény. Dalmadi Győzőtől. — Az a bizonyos Mikos. Elbeszélés. Irta Mikszáth Kálmán. — Fölfel. Regény. Irta Vértesi Arnold. (Goró Lajos eredeti rajzaival). — A nádasban. Regény. Irta Karazin N. Orosz eredetiből fordította: Ambrozovics Dezső (képekkel). — Az első nemzetközi orvosi kongresszus Kairóban (képekkel magyar amateur-fényképezőktől) dr. Jar-may Lászlótól. — Egy ismeretlen székely népballada. Közli Viktor Béla. — Egy magyar mérnök a szibériai vasut építéséről. Gubányi Károly levele Mandzsúrországból. — Vértelen vadász (Goró Lajos rajzával). — A marokói zavarok (képekkel). — Maeterlinck (arc-képpel). — Pest-vármegye alispánjának jubileuma (arc-képpel). — Garibaldi leánya (arc-képekkel). — Farsangi divat (divat-képekkel). Irodalom és művészet. Közintézetek és Egyetek. Sakkjáték. Képtálc. Egyveleg stb. rendezeti rovatok. A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre négy korona, Politikai Ujdonságok-kal és Világkrónika-val együtt hat korona. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker. Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a Képes Néplap legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félve 2 korona 40 fillér.

KÖZGAZDASÁG.

* Egy természeti kincs. Magyarország a szélsőségek, a legritkább elmentétek országa. Valóban, ez ország oly gazdag még részben fölhasználatlanul heverő természeti adományokban, ez ország, melyben az arany kalászzok az arany ércekkel s a tokaji bor aranyával hármas szövetségbe kötnek; ezen ország egyuttal a legerőteljesebb gyógylörások, a legüditőbb asztali vizek arany földje, s cicseszik oly keserűvízzel, milyen különben az egész föld kerekéségén nem fordul elő. Kiválóan a Ferencz József keserűforrás az, mely az utolsó évtizedek óta az orvosi világ növekedő figyelmét magára vonta és immár mint sokat használt elsőrangú gyógyszer évenként több millió palackban mindenüvé, ahol a civilizáció előre nyomult — szétküldetik. E természeti kincs, mely a mérföldekre terjedő fonsikból, amelynek közepén a Ferencz József forrás kutjai léteznek — oly gazdagon merítettük: évezredekben át ismeretlenül és fölhasználatlanul hevert. A budai hegy-ség, melynek szőlőkkel borított déli lejtőjén — lassu hajlással a hatalmas Duna-tükör felé a Ferencz József forrás nagy, természetes keserűvíz-medencéi fekszenek, már a rómaiak idejében nem csak ismert, de szabályszerűleg telepesítve is volt; azonban bár mennyit is fedeznek föl, építettek és alkotak a római légiók, a nagy kincs mellett, melyet a budai déli fensík részben mocsaras rétege alatt rejtgetett, észrevétlenül és figyelmenlül haladtak el. Csak az utolsó néhány évtized

haladásának köszönhető, hogy a Ferencz József forrás gyógyhatásos vize még a legtávolabbi vidéken lakó szenvedő emberiség számára is hozzáférhetővé tétetett. Néhány lucsar elött még elhanyagolt, félig mocsaras föld, felületén uszkáló natronsókkal, a Ferencz József forrásnak jellemző völgyteknője által ismeretes területe, ma jól van művelve, s föléje a szétküldő igazgatóság a legtökéletesebben berendezett telepet állított, mely ép úgy a palackoknak közvetlenül magukból a forrásokból történő megtöltése, valamint az izléses kiállítás és szétküldése, saját vasut- és szekér-berendezések által az ujkor legszigorubb követelményeinek megfelelt. Ezen, forrás vegyi vizsgálati az o'dó és élvezető, könnyen emészthető s a viznek izét javító alkotrészeknek oly szerencsés összetételét mutatják (1000 gr.-ban 487 suflat, 1.7 chlormagnesia és vasoxyd, 2.6 szénsavas natron és szénsav), úgy hogy ezen, jelenleg a gyógykincsek értékes részeként elismert ásványvíz, virágzó világiparagat képez. A Ferencz József keserűvíz az utolsó 20 év legnagyobb kiállításain öt világrészben tíz aranyéremmel lett kitüntetve, legutóbb a hasonnemű vizek közül egyedül a Milleniumi Nagy Éremmel és O felségének ez alkalomból adományozott legmagasabb kitüntetésével tiszteltetett meg. Mely bajban szenvedő fordul az eredmény legnagyobb kiállításával a Ferencz József keserűvíz természeti gyógyerejéhez? Óriási tömege ez a dolgozó emberiségnek, akár szellemi vagy kézi munkával foglalkozék, melynek vlsszsa, reakényszerített életmódja folytán akár az emésztésben, akár egyáltalán a legfontosabb szervekben érzett zavarok miatt panaszra van oka. De azon gazdagok is, akik az asztal örömeiből nagyon sokat élveztek, s ezért elhajásodással fenyegettetnek, mindig a biztos, belúrüléseket hatványozó Ferencz József keserűvízhez menekülnek. Ez esetekben elődeinknél részben növényi, részben müleges könnyebbitő szerek s ezek közt nem ritkán igen költségesek voltak kéznél. E szerek gyakran valamelyes gonosz következménnyel, káros visszahatással voltak összekötve. A Ferencz József keserűvíz e szerek természetes, erőteljesen oldó ereje folytán oly zavaroknál, melyek vérbőség, és emésztési hibák folytán jöttek létre, tulszárnyalta már. Mint normális adag elégséges egy boros pohár = 150 gramnyi vízzel, reggeli éhgyomorra; a víz hőmérséklete ne haladja meg a 12 R. fokot, de ajánlatos külön körösetekben az orvos urak tanácsát igénybe venni. A budapesti M. K. T. Egyetem második belkóródáján (Korányi Frigyes tanár) észlelt kísérletek alapján eredményként a következőket sorolhatjuk fel: I. A Ferencz József keserűvíz-forrás erős hashajtó hatással bír. 2. Az étvágyat nem csak hogy nem csökkenti, de sőt növeli. 3. Alkalmazása után a bélhuzamban semmi kellemetlen utóhatás vissza nem marad. 4. Elvonó hatás tekintetében a legtöbb eddig ismert hashajtó-szerrel kiálja a versenyt. Ezek alapján e víz alkalmazható és kellő sikert mutathat fel: I. Mindennemű székrekedésnél, melyek előrement gyomor és bélhuruthoz, szívbéli és máj-érkeringési akadályhoz, alhasi vérpangás és vérbőséghez csatlakoztak. II. Az agy és agyhártyák vérbőségénél — esetleg lobjánál III. Gyomor és belek — kivált — idült hurutjánál (midőn az étvágyat is feltűnő módon növeli IV. A női medenczeszervek heveny lobjánál, V. A férfi ivarszervek lobos bántalmainál, VI. Végül a nemesebb belszervek lobjánál, mindazon esetekben, midőn a bélre való elvezetés van javalva.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

P. M. Gálszecs. A jövő számban jön.
M. A. Helyben. Adadjuk a rovatvezetőnek. A választ megüzenjük.
K. István. Megkaptuk. Sokáig halgatott. Mikor sorra kerül: jönni fog.
Nem közölhető. A hó. (croquis.)

Kiadótulajdonos Ehlert Gyula.

